

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. S. urodzony w dniu (...) w G. był skazany prawomocnymi wyrokami:

1) **Sądu Rejonowego w Grajewie** z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt **II K 540/15** za czyny z art. 278 § 1 kk, art. 279 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zb. z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, na karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat; postanowienie Sądu Rejonowego w Grajewie z dnia 18 sierpnia 2016 r. zarządziło wykonanie kary pozbawienia wolności;

- kara pozbawienia wolności została wykonana w całości w dniu 11 grudnia 2017 r.

2) **Sądu Rejonowego w Grajewie** z dnia 04 marca 2016 r. w sprawie o sygn. akt **II K 609/15** za czyn z art. 291 § 1 kk na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

- kara ograniczenia wolności została wykonana w całości w dniu 13 stycznia 2017 r.

3) **Sądu Rejonowego w Piszcu** z dnia 10 maja 2016 roku w sprawie o sygn. akt **II K 139/16** za czyny z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 283 kk oraz z art. 279 § 1 kk w zb. z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 283 kk w zw. z art. 11 § 2 kk na karę łączną 1 roku i 7 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godziny w stosunku miesięcznym, na poczet kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 9 marca 2016 r. godz.14:45 do dnia 11 marca 2016 r. godz. 12:05;

- kara została wykonana w części dotyczącej 6 miesięcy ograniczenia wolności.

4) **Sądu Rejonowego w Grajewie** z dnia 17 października 2016 r. w sprawie o sygn. akt **II K 323/16** za czyn z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 57a § 1 kk na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym;

- kara została wykonana w części dotyczącej 4 miesięcy ograniczenia wolności.

5) **Sądu Rejonowego w Piszcu** z dnia 11 grudnia 2017 roku w sprawie o sygn. akt **II K 408/17** za czyny z art. 280 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk na karę 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet kary zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 28 marca 2017 r. godz. 16:40 do dnia 27 kwietnia 2017 r. godz. 16:40;

- skazany rozpoczął wykonanie kary w dniu 11 grudnia 2017 r. o godz. 16:40 i koniec kary przypada na dzień 09 stycznia 2022 r. godz. 16:40.

Skazany P. S. obecnie przebywał w ZK we W.. Zachowanie opiniowanego w trakcie odbywania kary należy uznać za przeciętne. W związku ze spożywaniem alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy, podczas odbywania kary pozbawienia wolności osadzony ukończył program readaptacyjno – edukacyjny „Trzeźwo myślę”. Osadzony nie zawsze stosuje się do wymogów porządku wewnętrznego, za co był karany dyscyplinarnie (dwa razy). Jeden raz był nagradzany. W środowisku współosadzonych funkcjonuje właściwie. Relacje interpersonalne z innymi osadzonymi stara się układać poprawnie (doprowadził do opuszczenia świetlicy przez innego osadzonego). Pozostaje bez zatrudnienia, wykazuje chęć i gotowość do podjęcia pracy. Skazany był uczniem I semestru kwalifikacyjnego kursu zawodowego o kierunku betoniarz – zbrojarz w (...) Nr 2 we W.. Na tle klasy wyróżniał się dużym zainteresowaniem zagadnieniami ogólnobudowlanymi. Ostatecznie z powodu niskiej frekwencji został niesklasyfikowany i skreślony z listy słuchaczy. Ww. nie deklarował przynależności do podkultury przestępczej. Posiadał krytyczny stosunek do

popelnionych przestępstw, wyroki uznaje za sprawiedliwe. Utrzymywał kontakt telefoniczny i korespondencyjny z rodziną bliską i dalszą. Był odwiedzany przez rodzinę.

(informacja z K. k. 8-9; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Piszcu sygn. akt II K 139/16 k. 20-21; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Piszcu sygn. akt II K 408/17 k. 22-23; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Grajewie sygn. akt II K 540/15 k. 24-25; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Grajewie sygn. akt II K 609/15 k. 26; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Grajewie sygn. akt II K 323/16 k. 27; opinia o skazanym k. 29-30; dane o osobie k. 43; informacja o wyroku k. 46, 47; akta główne spraw Sądu Rejonowego w Piszcu o sygn. akt II K 139/16, II K 408/17, Sąd Rejonowy w Grajewie II K 540/15, II K 609/15 i II K 323/16)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z § 1 art. 569 kpk jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu.

Jak wyraźnie stanowi art. 85 § 1 kk, w sytuacji, w której sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zachodzi konieczność orzeczenia kary łącznej. Sformułowanie "sąd orzeka karę łączną" w sposób niepozostawiający wątpliwości wskazuje, że zastosowanie omawianej instytucji jest obligatoryjne oraz, że jest to nakaz skierowany wyłącznie do sądu. Nadto jak stanowi art. 85 § 2 kk podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne, za przestępstwa o których mowa w § 1. Co istotne, poza wyjątkami określonymi w art. 85 § 3 i 4 kk, przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 85 § 1 i 2 kk nie ma możliwości niezastosowania omawianej regulacji.

W postępowaniu o wydanie wyroku łącznego należało zatem zbadać czy P. S. popełnił dwa lub więcej przestępstw i czy wymierzono za nie kary tego samego rodzaju bądź inne które mogą być połączone i czy kary te podlegają wykonaniu w całości lub w części, z zastrzeżeniem art. 89 kk.

W aktualnym stanie prawnym istnieje podstawa do orzeczenia kary łącznej jedynie w przypadku, gdy orzeczone wobec skazanego kary podlegają jeszcze wykonaniu. Zasadnicze znaczenie dla możliwości orzeczenia kary łącznej przez sąd ma znowelizowany art. 85 § 3 kk wedle którego podstawą orzeczenia jednej kary łącznej nie może być kara wymierzona za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary podlegającej łączeniu z karą wykonywaną w chwili popełnienia przestępstwa, lub karę łączną, w skład której wchodzi kara, która była wykonywana w chwili popełnienia czynu. Powiązany z tym jest zakaz wprowadzony w art. 85 § 3a kk. W przedmiotowej sytuacji prawnej kary z wyroków II K 540/15 i II K 609/15 zostały wykonane w całości, a więc zgodnie z powyższymi przepisami nie podlegały łączeniu. Natomiast w sprawie II K 139/16 kara została wykonana w części dotyczącej 6 miesięcy ograniczenia wolności, w sprawie II K 323/16 w części dotyczącej 4 miesięcy ograniczenia wolności, a w sprawie II K 408/17 skazany rozpoczął wykonywanie kary 4 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności w dniu 28 marca 2017 r. o godzinie 16.40 i koniec kary przypada na dzień 09 stycznia 2022 r. godz. 16.40.

W tej sytuacji Sąd musiał zweryfikować czy podlegają łączeniu zarówno jednostkowa kara pozbawienia wolności i orzeczone kary ograniczenia wolności.

I tak zgodnie z art. 87 § 1 kk w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności.

Z powyższego wynika, że warunki do orzeczenia kary łącznej spełniają kary wymierzone skazanemu wyrokami w sprawach o sygn. akt II K 139/16, II K 323/16 i II K 408/17. Bowiem kary orzeczone wymienionymi wyrokami są karami podlegającymi łączeniu. Jednocześnie natomiast nie zachodzi sytuacja określona w art. 85 § 3 i § 3a kk.

Mając na względzie powyższe ustalenia należało natomiast zdecydować o wymiarze tejże nowej kary łącznej.

A zatem w rozpatrywanej sprawie określając możliwy do zastosowania górny pułap kary łącznej pozbawienia wolności mieć należało na względzie nie sumę wymierzonych wyrokami jednostkowymi kar limitowaną jedynie jej rodzajem, lecz granice wynikające z art. 87 § 1 kk. Kierując się wskazaniem art. 86 § 1 kk, przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności, Sąd miał możliwość orzeczenia jej w wysokości od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa w wymiarze od 4 lat i 2 miesięcy do górnego pułapu 5 lat 2 miesięcy i 15 dni pozbawienia wolności. Orzeczona kara łączna w wymiarze 4 (czterech) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności nie przekracza granic określonych przez ustawodawcę w art. 87 § 1 kk.

Sąd przy tym podzielił wyrażany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że zasadę absorpcji czy kumulacji (w tym wypadku górnego pułapu), jako rozwiązania skrajne, powinny być rozstrzygnięciami raczej o charakterze wyjątkowym. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02. 12.1975 r. sygn. akt Rw. 628/75, OSNKW 1976, z. 2, poz. 33). Identyczne stanowisko jak Sądu Najwyższego prezentowane jest w doktrynie. (tak też Komentarz do Kodeksu Karnego część ogólna K. Buchały, A. Zolla i innych - Kantor Wydawniczy s. c., Zakamycze 1998 r, str. 563). Priorytetową zasadą kary łącznej powinna być, zatem zasada asperacji, zgodnie z którą najwyższa kara podlega zaostreniu i na tej też zasadzie Sąd oparł wymiary kary łącznej pozbawienia wolności w przedmiotowej sprawie.

Sytuacja skazanego w wyniku zastosowania wskazanej zasady ulega zauważalnemu polepszeniu, Sąd wymierzył mu bowiem karę łączną w wymiarze 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, w sytuacji, w której najwyższa kara wynosiła 4 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności (wyrok II K 408/17), zaś górny pułap wynosił 5 lat 2 miesiące i 15 dni pozbawienia wolności (razem kary z wyroków II K 139/16, II K 323/16 i II K 408/17 po przeliczeniu w zw. z art. 87 § 1 kk).

Podkreślić należy, że wydając wyrok łączny Sąd nie analizuje okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, lecz bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 85a kk).

W doktrynie podnosi się, że kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy (tak P. Kardas, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny, s. 926), tym samym jej surowość powinna wzrastać wraz z liczbą popełnionych przez sprawcę przestępstw. Stanowi to wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również nieopłacalności przestępczej działalności (zob. M. Szewczyk, Glosa do uchw. SN z 20.1.2005 r., I KZP 30/04, OSP 2005, Nr 9, poz. 102; zob. także wyr. SA w Warszawie z 12.7.2000 r., II AKA 171/00, OSA 2001, Nr 2, poz. 5; wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, KZS 2002, Nr 12, poz. 70).

Sąd wymierzając karę łączną, jest zobowiązany wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a więc takiego oddziaływania na sprawcę, aby ten nie naruszał w przyszłości porządku prawnego. Jednocześnie reakcja karna skupiając się na sprawcy, musi być efektywna, tj. niedopuszczalne jest orzekanie kar, które będą przez sprawcę trywializowane czy wręcz wkalkulowane w "koszty" przestępstwa. Dyrektywa prewencji indywidualnej ma zatem dwa podstawowe cele, tj. zapobiegać popełnianiu przestępstw oraz wychować sprawcę.

Pierwszy z nich może być osiągnięty przez indywidualne odstraszenie oraz uniemożliwienie popełniania przestępstw, drugi przez resocjalizację. W przypadku orzekania kary łącznej, pozytywny aspekt dyrektywy prewencji generalnej będzie natomiast realizowany w pierwszej kolejności przez utwierdzenie w świadomości społecznej przekonania o egzekwowaniu prawa oraz akceptacji orzeczonej kary jako sprawiedliwej, stanowiącej podsumowanie przestępczej działalności skazanego (por. J. Wojciechowska, [w:] G. Rejman (red.), Kodeks karny, s. 921).

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że Sąd nie dostrzega jeszcze pozytywnej zmiany jaka zachodzi w zachowaniu skazanego P. S., pomimo deklaratywnie krytycznego stosunku do

popelnianych przestępstw. Nie mniej, w okresie wcześniejszym ww. był sprawcą niepoprawnym o czym świadczy, analiza jego danych o karalności. Skazany nie potrafił z dawanych szans skorzystać właściwie. Powyższe dane świadczą również o jego lekceważącym stosunku do wymiaru sprawiedliwości i orzekanych względem niego kar. Osadzony nie zawsze stosuje się do wymogów porządku wewnętrznego, za co był karany dyscyplinarnie (dwa razy). Zdaniem Sądu skazany wymaga dalszego oddziaływania resocjalizacyjnego, które trwać powinno w warunkach izolacji więziennej. Dopiero ono ukształtuje w sposób trwały jego społecznie pożądaną postawę. Niezależnie od powyższego orzeczenie kary z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji wywołałoby u wymienionego poczucie bezkarności, wyrażającej się w tym, że za niektóre z czynów przez siebie popełnionych w ogóle nie poniósłby odpowiedzialności.

Abstrahując od powyższego orzeczenie wobec P. S., kary z zastosowaniem zasady absorpcji kłóciłoby się także ze społecznym poczuciem sprawiedliwości i potrzebą kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. De facto bowiem w oczach społeczeństwa stanowiłoby to nieuprawnione promowanie skazanego, w stosunku do na przykład osób, które dopuściły się jedynie jednego przestępstwa. Bez wątpienia orzeczenie takie wpływałoby zatem na społeczeństwo w sposób demoralizujący.

Ważąc zatem powyższe okoliczności Sąd uznał, że kara w wymiarze 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności będzie karą odpowiednią z punktu zasad wyrażonych w nowym przepisie art. 85a kodeksu karnego, która spełni cele zarówno prewencji indywidualnej, jak i generalnej. Taka kara nie stanowi przy tym nieuprawnionego promowania skazanego, jednocześnie zaś uwzględniając jego obecną postawę wpłynie na niego pozytywnie.

W pozostałym zakresie nie objętym wyrokiem łącznym, Sąd na podstawie art. 576 § 1 kpk rozstrzygnięcia zawarte w łączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania. Jednocześnie na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okresy pozbawienia wolności od dnia 9 marca 2016 r. godz.14:45 do dnia 11 marca 2016 r. godz. 12:05, od dnia 28 marca 2017 r. godz. 16:40 do dnia 27 kwietnia 2017 r. godz. 16:40 i od dnia 11 grudnia 2017 r. o godz. 16:40 do dnia 06 września 2018 roku oraz **148 (sto czterdzieści osiem) dni** pozbawienia wolności w zamian za wykonane dotychczas okresy kar ograniczenia wolności orzeczonych wyrokami podlegającymi połączeniu.

Na podstawie art. 572 kpk w pozostałym zakresie postępowanie Sąd umorzył.

Zaś na podstawie § 2, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 roku poz. 1714) Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. Z. kwotę 144 (stu czterdziestu czterech) złotych tytułem opłaty za wykonywaną z urzędu obronę skazanego P. S. powiększoną o kwotę 33,12 złotych tytułem podatku VAT od przyznanej opłaty.

Sąd na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uwzględniając fakt orzeczenia wobec niego kary łącznej bezwzględnej pozbawienia wolności oraz obecną sytuację materialną skazanego.

ZARZĄDZENIE

-(...)

- (...)

- (...)

(...)